

Instaliranje

U OVOM POGLAVLJU

- Početak rada 18
- Priprema za instaliranje 18
- Instaliranje programa 21
- Rešavanje problema 33
- Kako početi 37

Početak rada

Ako imate program na pratećem CD-u ili ste ga nabavili iz nekog drugog izvora i želite da ga instalirate, stavite CD u disk jedinicu. Instalacioni program bi trebalo automatski da se pokrene. Ukoliko se to ne desi, u direktorijumu `install/platform` dvaput pritisnite mišem datoteku `setup` ili `setup.exe` (struktura direktorijuma u programu koji je preuzet sa Interneta može biti drugačija). Zatim sledite uputstva sa ekrana.

Potpune informacije o instaliranju programa nalaze se u poglavlju 3, *Prelazak s programa StarOffice 5.2 na OpenOffice.org*.

- Ukoliko već imate instaliranu verziju beta programa StarOffice 6.0, **morate** ga izbrisati pre instaliranja OpenOfficea. Pogledajte odeljak *Uklanjanje verzije beta programa StarOffice 6.0 pre prelaska na OpenOffice* na strani 40.
- U slučaju da ste koristili verzije programa StarOffice koje su prethodile verziji beta, **morate** imati verziju StarOffice 5.2, a ne prethodnu.
- Ako ste za e-poštu koristili program Mail iz verzije StarOffice 5.2, morate odabrati opciju *Migrate your personal data from StarOffice 5.2*. Više informacija naći ćete u odeljku *Prelazak s programa Mail iz verzije StarOffice 5.2 na drugi program za e-poštu* na strani 43.

Napomena za WordPerfect StarOffice 6 za Windows ima filtre za WordPerfect; oni su vlasništvo nezavisnih softverskih kuća, tako da ne mogu biti uključeni u proizvod otvorenog koda. StarOffice 6 za Unix ne sadrži filtre za WordPerfect. Ukoliko imate programe StarOffice 5.2 i OpenOffice 1.0, otvorite datoteke programa WordPerfect u programu StarOffice 5.2, snimite ih u formatu StarOffice, a zatim ih otvorite u OpenOfficeu.

Priprema za instaliranje

U ovom odeljku se nalaze informacije koje je korisno znati pre početka instaliranja.

Nabavka programa i knjiga

Ako želite da pribavite CD noviji od priloženog, obratite pažnju na sledeće informacije.

Preuzimanje ili naručivanje OpenOfficea Program OpenOffice možete besplatno preuzeti.

Web strana OpenOfficea nalazi se na adresi <http://www.openoffice.org>. (U vreme kada je pisana ova knjiga, materijal se mogao preuzeti s lokacije http://www.openoffice.org/dev_docs/source/1.0.0/index.html.)

Kompletne CD-ove možete preuzeti sa adrese:

http://www.openoffice.org/dev_docs/source/download.html#cdroms.

Dodatna dokumentacija i druge informacije preuzimaju se sa adrese:

<http://www.lastturtle.com>.

Ukoliko koristite Windows, operativni sistem preuzet sa lokacije www.lindows.com ili već instaliran na računar kupljen preko prodajne mreže Walmart, preuzmite OpenOffice kao što je opisano ili pomoću opcije ClicknGo. Ikonica ClicknGo zaokružena je na slici 2-1.

Kada primenite opciju ClicknGo, Windowsov sistem za preuzimanje automatski konfiguriše OpenOffice; to se događa u pozadini, tako da je program spreman za korišćenje.

Slika 2-1 Preuzimanje OpenOfficea za Lindows pomoću opcije ClicknGo.

Napomena – Lindows je kombinacija lako upotrebljivog okruženja Windowsovog sistema i odlične Linuxove arhitekture. Proizvođači Lindowsa imaju vrlo povoljne aranžmane s proizvođačima računara. Da biste za svoj novac dobili najbolje, isplati se otići na Web strane lindows.com, walmart.com ili posetiti Walmart.

Nabavka knjiga i uputstava Primerci ove knjige i ostala literatura o paketu OpenOffice, dostupni su u knjižarama i na Internetu, na Web stranama kao što su Amazon.com i SoftPro Books, na adresama <http://www.softpro.com> i <http://www.lastturtle.com>.

Dodatne informacije o instaliranju

Pogledajte vodiče za instaliranje i podešavanje, koji su u sastavu programa. Naći ćete ih i na priloženom CD-u.

Sistemski zahtevi

Windows, Linux ili Solaris mogu da rade s radnom memorijom od 128 MB ili većom. Sledeće informacije obezbeđuju više detalja i bile su adekvatne u vreme kada je objavljena ova knjiga.

Minimum je 64 MB. Program će bolje raditi s najmanje 128 MB radne memorije.

Windows

- Microsoft Windows 95, 98, ME, NT, 2000 ili XP na računaru s procesorom Pentium
- 64 MB radne memorije
- 250 MB slobodnog prostora na čvrstom disku
- Grafička kartica s minimalnom rezolucijom 800 × 600 i 256 boja.

Solaris

- Operativni sistem Solaris 7 (SPARC Platform Edition) ili noviji (preporučuje se Solaris 8)
- 128 MB radne memorije
- 250 MB slobodnog prostora na čvrstom disku
- X Server s grafičkom karticom minimalne rezolucije 800 × 600 i 256 boja.

Za Solaris 7 i Solaris 8 potrebne su zakrpe. Mogu se preuzeti s lokacije <http://sun-solve.sun.com>; pritisnite vezu Patches.

Zakrpe za Solaris 7 su: 106327-08, 106300-09 (samo za 64-bitnu verziju) ili novije verzije.

Zakrpe za Solaris 8 su: 108434-01, 108435-01 (samo za 64-bitnu verziju) ili novije verzije zakrpa.

Linux

- Verzija Linux Kernel 2.2.13 ili novija, glibc 2.1.2 ili novija
- Računar s procesorom Pentium
- 64 MB radne memorije
- 250 MB slobodnog prostora na čvrstom disku, X Server s grafičkom karticom minimalne rezolucije 800 × 600 i 256 boja.

Napomena – Ako nastanu problemi pri instaliranju, uzrok može biti verzija sistemske biblioteke glibc. U tom slučaju, posetite lokaciju <http://sunsolve.sun.com/staroffice> i potražite rešenje pod terminom linux; na toj lokaciji je neprovereno rešenje za korišćenje verzije glibc 2.1.

Lindows

Lindows je operativni sistem nedavno predstavljen na www.lindows.com. Već je instaliran na računare koji se prodaju preko Walmarta. Da biste odredili sistemske zahteve za Lindows, pogledajte Lindowsov sistem za preuzimanje, ClicknGo. Preporučujemo najmanje 128 MB radne memorije i 250 MB slobodnog prostora na čvrstom disku.

Koje će se komponente instalirati

Da biste, pre instalacije, videli koje mogućnosti postoje, otvorite instalacioni program i izaberite opciju Custom Installation (slika 2-8). Videćete da se pri standardnom instaliranju ne instaliraju mnogi filtri za tekst. Ukoliko planirate da konvertujete FrameMaker, Interleaf ili druge datoteke, upotrebite opciju Custom Install. Možete izabrati i opciju Standard, a zatim se vratiti i ponovo instalirati dodatne komponente (pogledajte odeljak *Instaliranje dodatnih komponentata* na strani 31).

Specifične napomene za različite operativne sisteme

Obavezno pročitajte ove napomene pre nego što počnete instaliranje.

Windows Program ponekad neće da se pokrene ako postoje posebni znakovi u imenu za prijavljivanje/korisničkom imenu ili u sistemskim direktorijumima. Program neće funkcionisati kada u imenu za prijavljivanje/korisničkom imenu imate ovakve znakove (ASCII kôd veći od 127, npr. ä, ü, é itd.).

Linux Pogledajte sledeće napomene:

- Morate instalirati CD-ROM uređaj s pravima za pokretanje izvršnih datoteka da biste mogli da pokrenete skript za instaliranje sa CD-a. Ukoliko ne uradite tako, pojaviće se poruka „Permission denied“ (pristup nije dozvoljen).

Instalirajte ga pomoću sledeće komande:

```
mount -o exec /dev/cdrom /cdrom
```

ili dodajte sledeću izvršnu datoteku za CD `/etc/fstab`.

- Ako komandom `./setup` pokrenete instalaciju klijenta u višekorisničkoj verziji, instalacioni proces može da se zakoči. To se dešava, bilo da ste običan korisnik ili administrator sistema. Da biste rešili taj problem, preuzmite najnoviji XFree86 sa adrese <http://ftp.xfree86.org/pub/XFree86/>. Pri tom obavezno sledite instrukcije za instaliranje i poštujujte sistemske preduslove navedene na ovoj lokaciji.

Windows Napomene potražite na Web strani za podršku, na adresi www.lindows.com.

Aktuelna Linuxova verzija (SPX) ima probleme sa OpenOfficeom. Verzije preuzete posle 15. juna 2002. korigovane su.

Opšte o Unixu OpenOffice možete instalirati u tekstualnom režimu pomoću komande `./install`. Pogledajte vodič za instaliranje u sastavu paketa OpenOffice.

Instaliranje programa

Većina vas će koristiti instalaciju za jednog korisnika.

Ako instalirate program za firmu i želite da neke datoteke – kao što su šabloni koje ste odlučili da unesete – budu na mreži, pogledajte odeljak *Instalacija za više korisnika* na strani 28. Informacije o instaliranju programa organizovane su na sledeći način:

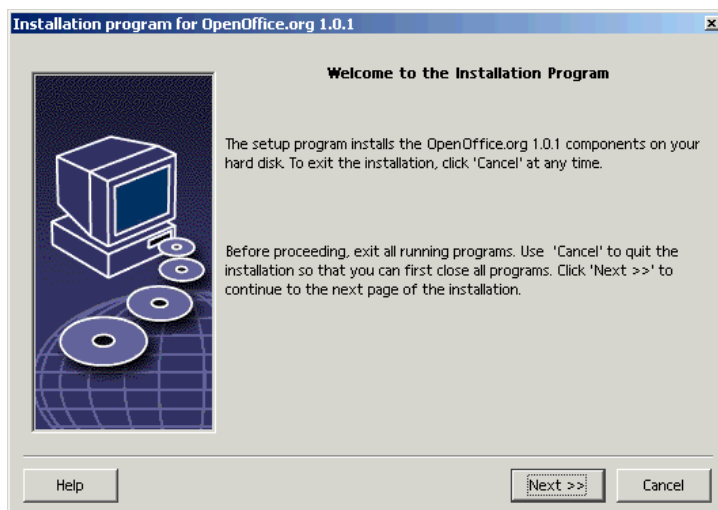
- *Instalacija za jednog korisnika.*
- *Instalacija za više korisnika.* Ova instalacija se primenjuje kada program instalirate na jedan računar za više različitih korisnika, kao i na jedan server, za više klijentskih računara.
- Instaliranje dodatnih komponenta.
- Instaliranje više kopija iste verzije na jednom računaru.
- Pregled mesta na kojima se nalaze datoteke.

Instalacija za jednog korisnika

Napomena – Ako želite da program za jednog korisnika instalirate na nekoliko računara, možete uštedeti vreme i upotrebiti varijantu instalacije za više korisnika. Instalirajte program na server (pogledajte odeljak *Instaliranje na server* na strani 29). Zatim izvršite klijentsku instalaciju programa na svakom računaru (odeljak *Instaliranje klijenta* na strani 30), ali izaberite opciju Local Installation a ne opciju Smaller client installation.

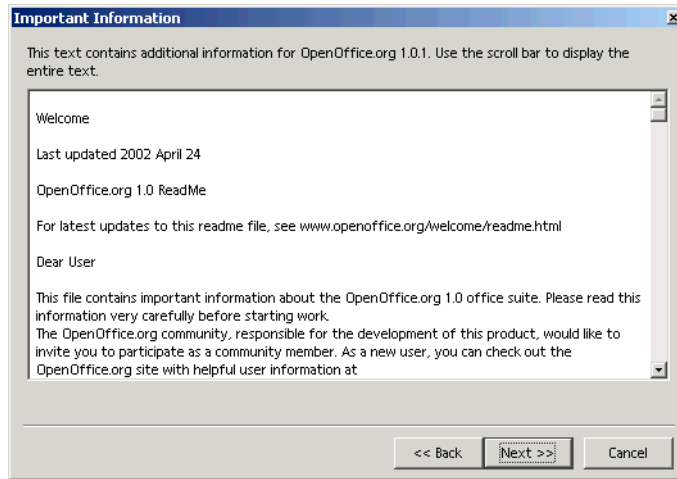
Instaliranje je prilično jednostavno, samo ubacite CD i počnite, s tim što ćete odgovoriti na par pitanja, tu i tamo.

- 1 Svakako pročitajte specifične napomene za različite operativne sisteme navedene ranije u ovom poglavlju i uverite se da na disku na kome ćete instalirati program ima najmanje 250 MB slobodnog prostora.
- 2 U okruženju Linux ili Solaris, morate se prijaviti kao korisnik koji će upotrebljavati program.
- 3 Kad instalirate s CD-a, stavite CD u CD-ROM uređaj. Instalacioni program će se automatski pokrenuti. Ako se to ne desi, upotrebite datoteku `index.html` koja se nalazi na priloženom CD-u ili pokrenite datoteku `setup`, `setup.exe` ili odgovarajuću datoteku za vašu platformu.
- 4 Pojaviće se prozor prikazan na slici 2-2. Pritisnite dugme Next.

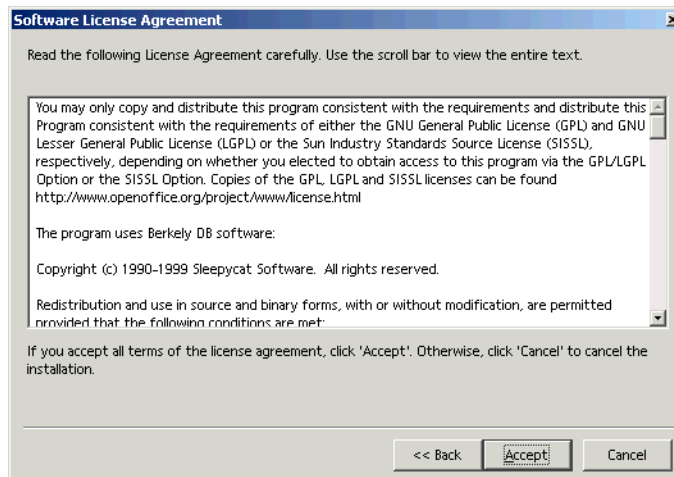
Slika 2-2 Uvodni prozor za pokretanje instalacije.

- 5 Pojaviće se prozor prikazan na slici 2-3. U njemu su informacije o instaliranju u datom operativnom sistemu (moguće je da je prozor na vašem računaru drugačiji). Pažljivo pročitajte prikazane informacije, zatim pritisnite dugme Next.

Slika 2-3 Informacije o instaliranju.

- 6 Pojaviće se prozor prikazan na slici 2-4, s ugovorom o licenci. Pročitajte njegov sadržaj i, ukoliko se slažete sa uslovima, pritisnite dugme Accept.

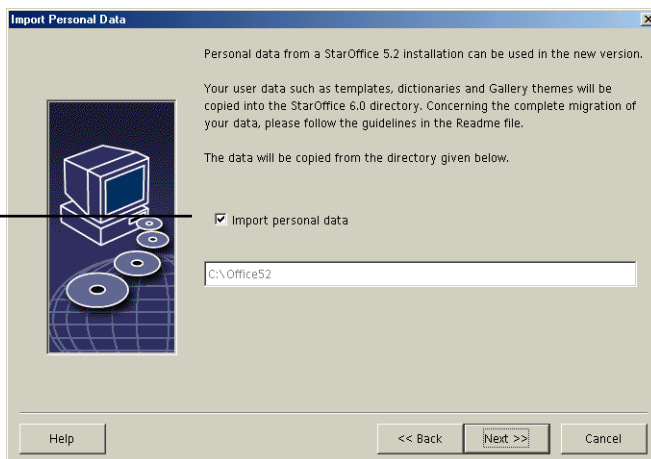

Slika 2-4 Ugovor o licenci.

- 7 Ukoliko već imate instaliran program, pojaviće se prozor prikazan na slici 2-5, podsećajući vas da uvezete lične podatke s druge lokacije.

Napomena – Ako za e-poštu koristite program Mail iz verzije StarOffice 5.2, **morate** izabrati polje **Import personal data** da biste svoje lične podatke preneli u verziju 6.0 ili OpenOffice 1.0. Pogledajte odeljak *Prelazak s programa Mail iz verzije StarOffice 5.2 na drugi program za e-poštu*, na strani 43.

Nemojte izabrati ovu opciju samo ako imate jak razlog. Ona je potrebna za uvoz svih datoteka za e-poštu iz verzije 5.2 u drugi program, a uštedeće vam vreme za podešavanje ako koristite čarobnjaka za podešavanje Interneta.

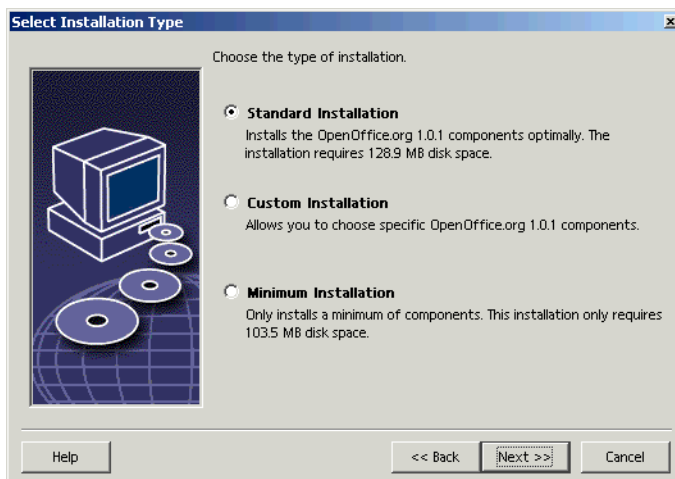
Slika 2-5 Zadavanje mesta za smeštaj postojećih korisničkih podataka.

Izaberite opciju *Import personal data* i unesite putanju do svog starog direktorijuma. To je dobar postupak, jer izbegavate ponavljanje mnogih podešavanja. Više informacija naći ćete u poglavlju 3.

- 8 Ako ne uvozite podatke, ili nemate instaliran program, pojaviće se prozor s poljima za lične podatke, prikazan na slici 2-6. Možete ih uneti odmah ili kasnije (izaberite *Tools > Options > program*).

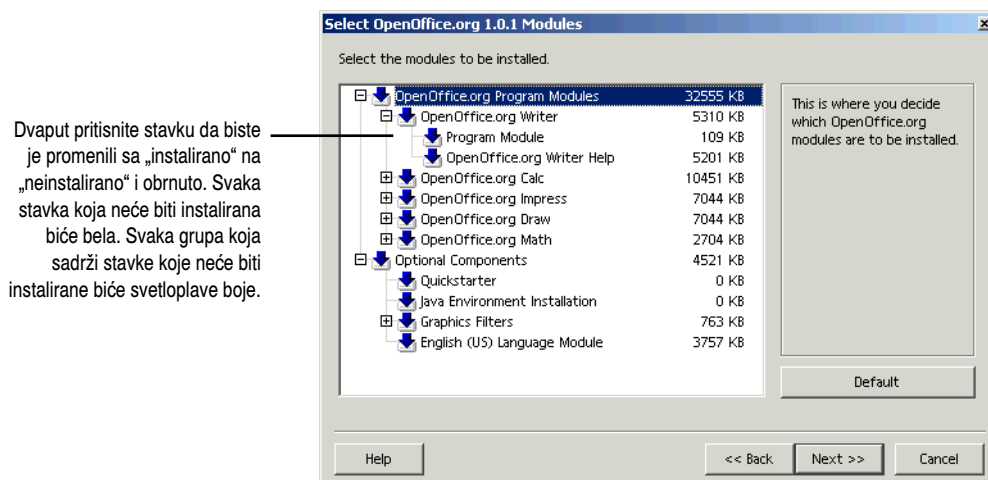
Slika 2-6 Prozor s poljima za lične podatke.

9 Kada se pojavi prozor za vrstu instalacije, prikazan na slici 2-7, preduzmite korak A ili B.

Slika 2-7 Prozor u kome birate vrstu instalacije.

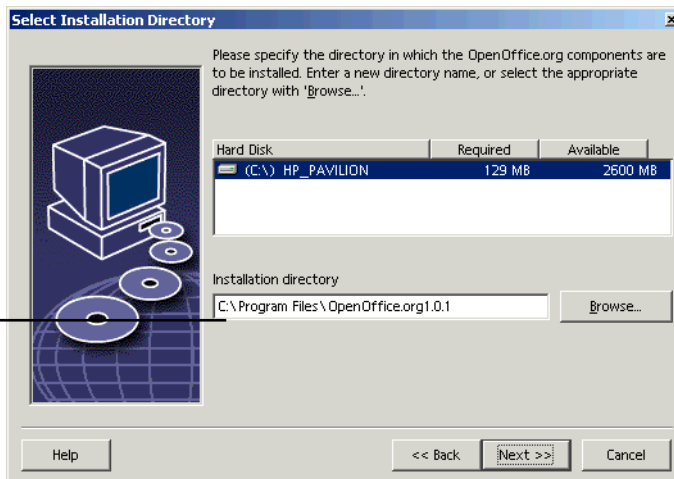
- a) U prozoru prikazanom na slici 2-7, izaberite opciju Standard. Ukoliko želite malo više kontrole, izaberite opciju Custom. (Opciju Minimal ne preporučujemo pošto ne znate šta će biti izostavljeno.)
- b) Ako izaberete opciju Custom Installation, pojaviće se prozor prikazan na slici 2-8. Proširite opcije i dvaput pritisnite mišem svaku stavku koju ne želite da instalirate. Pritisnite dugme Next.

Slika 2-8 Biranje komponenata za instaliranje kada je izabrana opcija Custom Installation.

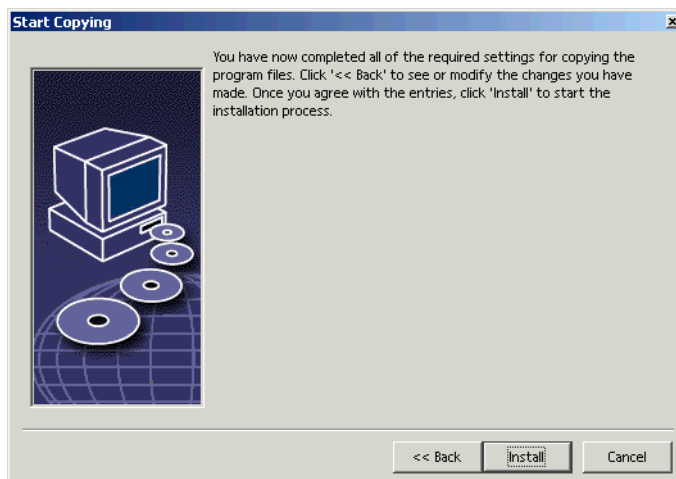
10 Pojaviće se prozor prikazan na slici 2-9. Unesite direktorijum i pritisnite dugme Next.

Operativni sistem ume da se zbuni ako OpenOffice instalirate u direktorijum koji sadrži specijalne znake ili razmak između znakova. U Windowsu se podrazumeva da je instalacioni direktorijum Program Files. Promenite ga. OpenOffice uvek instalirajte na putanji u čijem imenu nema razmaka ili specijalnih znakova.

Slika 2-9 Izbor mesta za instalaciju.

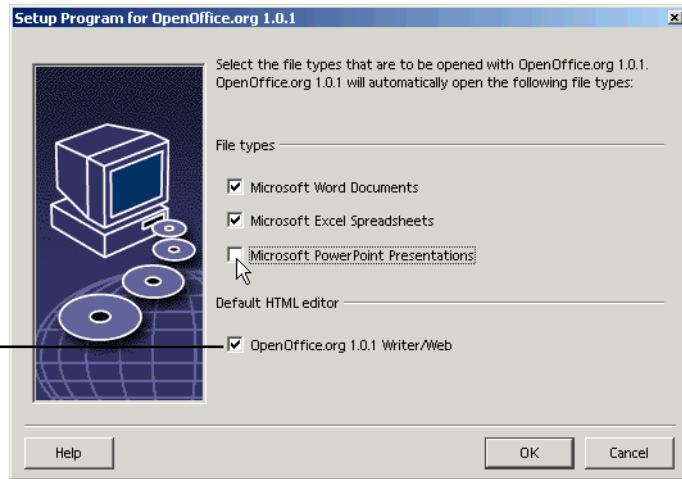
11 Pojaviće se prozor prikazan na slici 2-10. Pritisnite dugme Install da bi počelo kopiranje datoteka.

Slika 2-10 Završetak opcija za instaliranje.

12 Pojaviće se prozor prikazan na slici 2-11. **Ovo je važan prozor.** Ako obeležite neki od ovih tipova datoteka, a zatim datoteku tog tipa dvaput pritisnete ili je u Exploreru pritisnete desnim tasterom miša i izaberete Open, ona će se automatski otvoriti u OpenOfficeu.

U programu StarOffice 5.2, samo su datoteke tipa .html automatski pridružene programu. U OpenOfficeu, potvrđivanje ove opcije učiniće da program bude podrazumevani editor za datoteke tipa .html, .htm i .shtml.

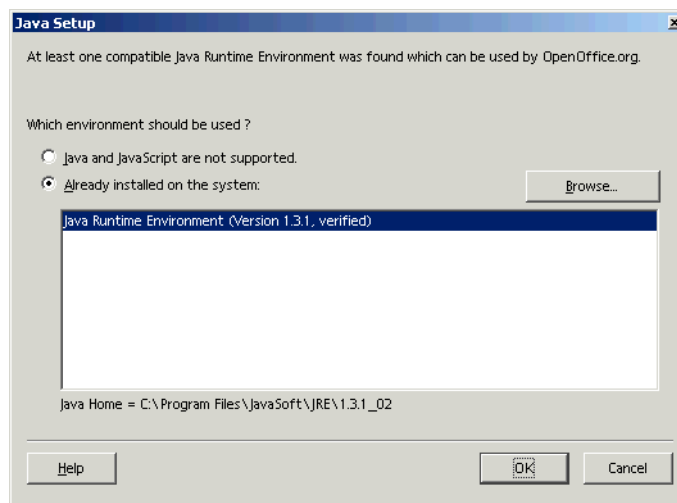

Slika 2-11 Izbor drugih tipova datoteka koji će se automatski otvarati u OpenOfficeu.

Napomena – Ako se pitate da li da druge tipove datoteka obeležite ili ne, ostavite ih neobeležene; možete ih kasnije pridružiti programu koristeći alatke operativnog sistema. Obeležite ih pažljivo; ako ste, na primer, već navikli da otvarate i uređujete HTML datoteke u programima Netscape ili Dreamweaver, obavezno poništite izbor opcije za datoteke tipa HTML pre nego što nastavite.

Pritisnite dugme Next.

13 Pojaviće se prozor prikazan na slici 2-12. Programu je potrebno izvršno okruženje za Javu da bi mogao da obavlja neke funkcije.

Slika 2-12 Podešavanje verzije izvršnog okruženja za Javu.

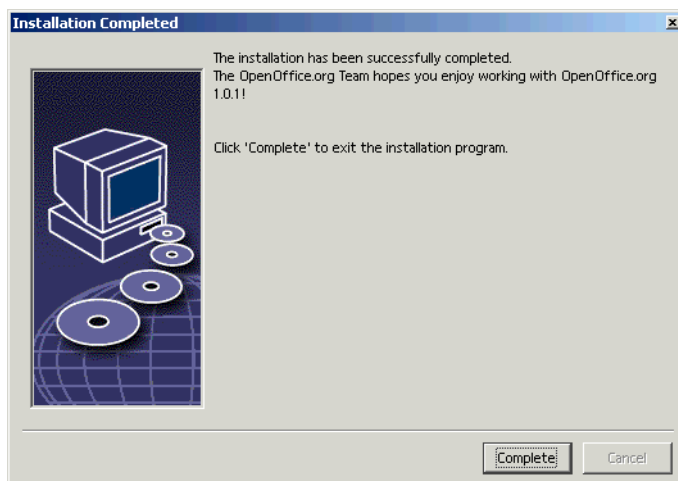
Ukoliko okruženje za Javu niste instalirali, možete ga nabaviti odmah, ili kasnije, ako naiđete na probleme. Preuzmite verziju JRE 1.3.1 ili 1.4 sa adrese <http://java.sun.com>; sledite veze do JRE.

Ako već imate neku od verzija JRE, izaberite je s liste u prozoru i pritisnite OK.

- 14 Proces instaliranja će potrajati. Indikator izvršavanja procesa prikazaće koliki deo procesa je završen i koliko je približno vremena ostalo do kraja.

Instalacioni program ostaje dosta dugo na poslednjoj stavci, Registracija komponenata. Iako izgleda da je proces završen, ne završava se dok se ne pojavi prozor prikazan na slici 2-13.

- 15 Pritisnite dugme Complete.

Slika 2-13 Instaliranje je završeno.

Instalacija za više korisnika

Napomena – Skriptove koji omogućavaju instaliranje za više korisnika naći ćete u vodiču za administratore u sastavu OpenOfficea.

Program ćete instalirati na server, zatim pokrenuti konfiguracionu datoteku na serveru da bi se program instalirao na klijentskim računarima.

- **Datoteke koje su instalirane na server** obuhvataju program i datoteke za pomoć, uključujući i konfiguracionu datoteku koja obavlja instalaciju klijenata, kao i direktorijum `share`, koji sadrži deljene izvore podataka kao što su šabloni koje ste odlučili da uključite, i konfiguracione parametre za uređaje kao što su štampači.
- **Datoteke koje su instalirane na klijentske računare** obuhvataju program i datoteke za pomoć, uključujući datoteku `soffice`, koja služi za pokretanje programa na klijentu. Sadrže i direktorijum `user`, s datotekama koje je formirao korisnik na tom klijentu (obuhvata izmenjene šablone, specifične klijentske konfiguracije i dr.).

Napomena – Klijentsku verziju morate instalirati kao korisnik koji će upotrebljavati program. Ako klijent nema privilegije za instaliranje programa, moraćete da mu ih dodelite, zatim da instalirate program, a onda ih ponovo oduzmete, kada se instalacija završi.

Instaliranje na server

Završite serversku instalaciju u direktorijumu koji ima dovoljno prostora na disku (pogledajte odeljak *Sistemske zahteve*, na strani 19). Svim korisnicima treba omogućiti čitanje tog direktorijuma i upisivanje u njega.

- 1 Obavezno pročitajte specifične napomene za različite operativne sisteme, navedene ranije u ovom poglavlju.
- 2 Ako imate instaliranu prethodnu verziju programa, prvo proverite postoje li u vašem sistemu sledeće datoteke:

- `.sversionrc` u Solarisovom ili Linuxovom matičnom direktorijumu
- `.sversion.ini` u Windowsovom direktorijumu

Otvorite datoteke. Ako je program već instaliran, u njima su zabeleženi putanja i broj verzije programa. U slučaju da koristite verziju 6.0, morate prvo deinstalirati program (pogledajte odeljak *Uklanjanje programa*, na strani 37). Više informacija o ovim datotekama naći ćete u odeljku *Instaliranje više kopija iste verzije na jednom računaru*, na strani 31.

- 3 Ubacite CD u serverski CD-ROM uređaj. U sistemu Solaris i Linux, verovatno ćete morati da instalirate CD, pomoću komande kao što je `mount /mnt/cdrom`.
- 4 U Linuxovom i Solarisovom okruženju, obavezno se prijavite kao korisnik koji će upotrebljavati program.
- 5 U prozoru terminala idite do direktorijuma za svoj operativni sistem na CD-u. Otkucajte potrebnu komandu i pritisnite Enter:
`./setup -net` (Linux ili Solaris), odnosno `./setup.exe -net` (Windows).
- 6 Nastavite instaliranje kao za jednog korisnika. Kada dobijete opcije za instalaciju Standard, Custom ili Minimal, izaberite Custom i označite sve stavke za instalaciju. Otvorite odeljak za konfiguraciju Writera i dvaput ga pritisnite mišem da bi sve stavke, uključujući filtre za uvoz, postale plave.

Kako klijentima omogućiti da pristupe instaliranim datotekama i reše opšte probleme

Morate biti sigurni da je mesto na koje ste instalirali program na server dostupno klijentskim mašinama kroz mrežu.

Verovatno ćete morati da se bavite dozvolama za pristup direktorijumu. Svim klijentima trebaju dozvole za čitanje i izvršavanje da bi mogli da pokrenu konfiguraciju datoteku na serveru kako bi uradili instalaciju klijenta. Dozvole su potrebne i da bi korisnici mogli da pristupe datotekama koje im trebaju (uključujući šablone, ikonice i dr.).

Proverite dozvole za pristup u svim direktorijumima gde ste instalirali program. Svaki korisnik koji pristupa programu treba da ima dozvolu za čitanje programskog direktorijuma i svih poddirektorijuma, i upis u njih (`group` i `other`, na primer, u Solarisu). Ako korisnici nemaju dozvole, obavite potrebne procedure za svoj operativni sistem da biste dodelili dozvole za pristup.

U zavisnosti od toga kako je sistem podešen, moguće je da korisnici neće automatski dobiti dozvole za čitanje, pisanje i izvršavanje u svom privremenom direktorijumu, niti će im biti omogućeno kopiranje datoteka u taj direktorijum. Proverite i ove dozvole pre početka instalacije klijenata.

Konačno, pogledajte datoteke u direktorijumu `share` na serveru. Sve izmene i nove datoteke koje prave, korisnici obično snimaju u svoj direktorijum `user`, pa nisu dostupne drugim korisnicima. Ako korisnicima treba omogućiti da prave nove ili izmenjene verzije ovih datoteka, kao što su šabloni, i da ih dele na serveru, postavite potrebne dozvole i obavestite korisnike gde će snimiti svoje nove šablone i druge datoteke. Tada će korisnici moći trajno da promene deljene izvore ukoliko izmene original umesto da naprave kopiju.

Ako u Windowsu program instalirate u osnovni direktorijum, a broj datoteka u tom direktorijumu prelazi 256, možete naići na probleme. Moguće je da ne uspeju instalacije u Solarisu i Linuxu ukoliko matični direktorijum na serveru nije na raspolaganju.

Instaliranje klijenta

Napomena – Ako instalaciju klijenta u višekorisničkom okruženju pokrenete komandom `./setup`, instalacioni proces može da se zakoči. To se može desiti bilo da ste običan korisnik ili administrator sistema. Da biste rešili problem, preuzmite najnoviji XFree86 sa adrese <http://ftp.xfree86.org/pub/XFree86/>. Pri tome obavezno sledite instrukcije za instaliranje i sistemske predušlove navedene na ovoj lokaciji.

Završite ovu proceduru na svakom klijentskom računaru, a to može uraditi i svaki korisnik. Ako vi instalirate program, obavezno se prijavite kao korisnik tog klijentskog računara.

- 1 U Linuxovom i Solarisovom okruženju, na klijentski računar se obavezno prijavite kao korisnik koji će upotrebljavati program na tom računaru.
- 2 Na klijentskom računaru idite u novonastali direktorijum `office/program` **na serveru na kome ste instalirali program.** (Ne treba vam CD.)
- 3 Dvapat pritisnite mišem datoteku `setup` ili `setup.exe` (ne datoteku `soffice`, koja samo pokreće program), ili primenite jednu od sledećih komandi:
`./setup` ili `./setup.exe`

Napomena – Ukoliko ne možete da pristupite datoteci, proverite da li su na serverskom računaru tačno podešene dozvole za pristup za klijentskog korisnika i da li ste program instalirali kao pravi korisnik i na klijentski računar i na server.

- 4 Pojaviće se prozor s porukom dobrodošlice. Pritisnite dugme Next. Nastavite instaliranje. Jedina razlika u odnosu na instalaciju koju ste već videli leži u tome da će, umesto opcija za instalaciju Standard, Custom i Minimal, biti ponuđena i opcija Standard Workstation. Izaberite **Standard Workstation**, osim ako želite da sve datoteke budu lokalne. (To jest, ako pokušavate da brzo instalirate program na više mašina za jednog korisnika, bez upotrebe CD-a.)
- 5 Nastavite dok se instaliranje ne završi.

Kako koristiti program s drugim korisničkim imenom

Ako ste program instalirali, na primer, kao korisnik X, a hoćete da ga upotrebljavate kao korisnik Y, moraćete da se prvo malo pozabavite programom. Uradite sledeće, kao korisnik Y: pronađite datoteku za instaliranje programa (setup) u direktorijumu gde ste instalirali OpenOffice, dvaput je pritisnite mišem i izaberite proceduru za popravke. Čim se proces završi, korisnik Y moći će da koristi OpenOffice.

Instaliranje dodatnih komponenata

Ako niste instalirali sve što vam treba, ponovo instalirajte program i izaberite opciju Custom.

- 1 Započnite instalaciju isto kao i ranije, s datotekama `setup` ili `setup.exe`.
- 2 U prozoru Installation Program izaberite opciju Modify. Pritisnite dugme Next.
- 3 U prozoru Select Modules, pored svega što želite da instalirate treba da bude tamnoplava ikonica. Bilo bi dobro da instalirate sve komponente. Dvaput pritisnite mišem stavke Program Modules i Optional Components, kako bi se ikonice pored njih obojile.
- 4 Pritisnite Complete. Nastavite instaliranje.

Instaliranje šablona

Šabloni nisu u sastavu samog programa OpenOffice. Oni su na raspolaganju na priloženom CD-u i na lokacijama navedenim na adresi www.getopenoffice.org/templates.html. Šablone koje želite da koristite kopirajte u direktorijum `office\user\template` (za jednog korisnika) ili u direktorijum `office\share\template\jezik` na serveru (za više korisnika). Oni će se pojaviti u organizatoru i kada koristite AutoPilot koji se oslanja na šablone, kao u Impressu.

Ukoliko treba, ažurirajte putanju kojom OpenOffice traži šablone. Izaberite Tools > Options > OpenOffice.org > Paths. Ponovo pokrenite OpenOffice da bi prepoznao nove šablone.

Izbor verzije izvršnog okruženja za Javu (JRE)

Da biste preuzeli JRE, idite na adresu <http://java.sun.com> i sledite veze ka JRE-u. Nabavite najnoviju verziju: 1.3.1 ili 1.4. Da biste izabrali instalirano Java okruženje ili neko drugo, u istom direktorijumu pokrenite datoteke `jvmsetup` ili `jvmsetup.exe`. U prozoru koji će se otvoriti izaberite verziju okruženja i pritisnite OK.

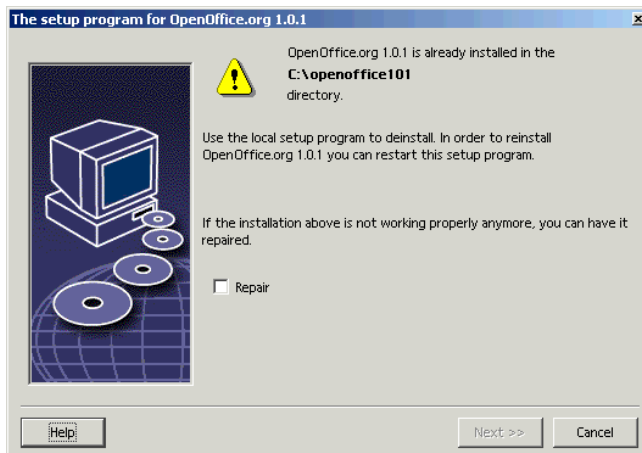
Instaliranje više kopija iste verzije na jednom računaru

Ukoliko ste već instalirali program, a zatim pokušate da ponovite instalaciju, dobićete poruku da je program već instaliran, kao što je prikazano na slici 2-14.

U poruci se kaže da program prvo morate ukloniti (uputstvo je u odeljku *Uklanjanje programa*, na strani 37) ako želite da ga ponovo instalirate.

Instalacioni program zna da već imate instaliranu verziju 6.0. Podatak je dobio iz sledeće registracione datoteke, u kojoj je zapisano gde i kako je program instaliran:

- `.sversionrc` u Unixovom matičnom direktorijumu
- `.sversion.ini` u direktorijumu `Windows\Application Data`.

Slika 2-14 Poruka koju vidite kada počnete novu instalaciju, a već imate instaliran program.

Sadržaj ove registracione datoteke naveden je u tabeli 2-1.

Tabela 2-1 Sadržaj datoteka `sversion.rc` i `sversion.ini` za sistem na kome rade programi StarOffice i OpenOffice

Windows	Unix
<pre>[Versions] ;StarOffice 5.1a=C:\Office51a StarOffice 5.2=C:\Office52 OpenOffice.org 641=file:///C:/ openoffice OpenOffice.org 101=file:///C:/ Program%20Files/office101</pre>	<pre>[Versions] ;StarOffice 5.1a=/home/solveigh/Office51a StarOffice 5.1=/home/solveigh/Office StarOffice 5.2=/home/solveigh/office52 OpenOffice.org 101=/home/solveigh/office101</pre>

Ponovnu instalaciju već instaliranog programa možete pokrenuti bez deinstaliranja prethodnog, ako poništite važeću instalacionu lokaciju. Na primer, ako ste imali datoteku prikazanu u tabeli 2-1, a želeli biste da instalirate i OpenOffice 101, dodaćete tačku i zarez ispred reda za važeću instalaciju:

```
[Versions]
;StarOffice 5.1a=C:\Office51a
StarOffice 5.2=C:\Office52
OpenOffice.org 641=file:///C:/openoffice
;OpenOffice.org 101=file:///C:/Program%20Files/office101
```


Imajte u vidu da će ovo skoro sigurno poremetiti programske ikonice koje se prilikom instaliranja dodaju paleti poslova i meniju Start. Kada pokrećete program, u prozoru terminala obavezno otkucajte `./soffice`, u odgovarajućem direktorijumu, u kome je instaliran OpenOffice.

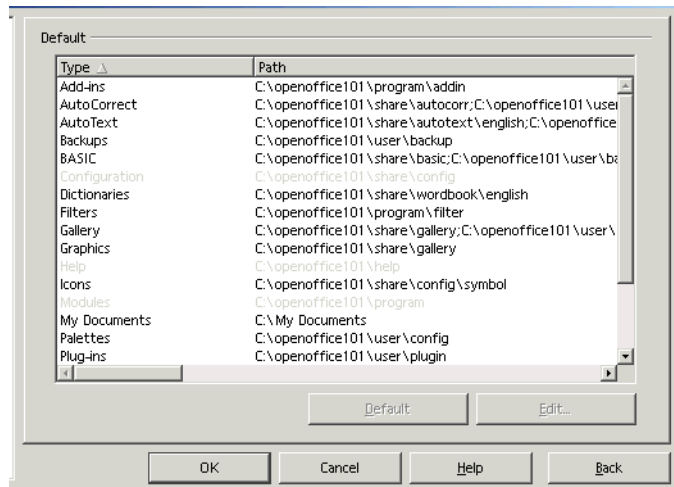
Napomena – Napravite rezervnu kopiju svake datoteke koju ste promenili.

Pregled mesta na kojima se nalaze datoteke

Na nekoliko načina možete saznati gde su podaci uskladišteni i gde ih program traži.

Prozor s prikazom putanje vrlo je koristan kada hoćete da vidite gde svaka klijentska instalacija traži datoteke. Izaberite Tools > Options > OpenOffice.org > Paths; pojaviće se prozor prikazan na sledećoj slici. Pomerajte se kroz listu i videćete gde je smešten svaki tip datoteke.

Ako su prikazane datoteke i serverske i klijentske instalacije, to znači da su datoteke određene vrste, kao što su šabloni, smeštene na server. Nove ili izmenjene datoteke tih vrsta skladište se lokalno.

Slika 2-15 Prozor s prikazom putanja datoteka.

Napomena – Ukoliko želite da promenite direktorijum u kome klijent traži datoteke, pogledajte odeljak *Zadavanje podrazumevanog direktorijuma u kome otvarate i snimate datoteke*, na strani 120. Ako klijentsku instalaciju menjate u serversku, postarajte se da datoteke na serveru imaju attribute koji klijentu omogućavaju da im pristupi. Moguće je da nisu sve datoteke instalirane na klijentski računar, pa budite oprezni pri prebacivanju sa serverske instalacije na klijentsku.

Rešavanje problema

Ovaj odeljak obuhvata uobičajene probleme pri instaliranju, kao i savete – šta možete pokušati da uradite i gde da nadete pomoć. Pogledajte i odeljak *Kako klijentima omogućiti da pristupe instaliranim datotekama i reše opšte probleme*, na strani 29.

Uočeni problemi

Program je već instaliran Ukoliko dobijete poruku da je program već instaliran, obratite pažnju na sledeće datoteke u sistemu:

- `.sversionrc` u Solarisovom ili Linuxovom matičnom direktorijumu
- `.sversion.ini` u direktorijumu `Windows\Application Data`

Otvorite datoteke. U njima je zabeležena putanja i broj verzije programa ako je već instaliran. Možete deinstalirati postojeću verziju ili se upustiti u preuređivanje konfiguracione datoteke da bi operativni sistem pomislio kako program nije instaliran. Pogledajte odeljak *Instaliranje više kopija iste verzije na jednom računaru*, na strani 31.

Klijentska instalacija na Unixu se koči Ako u višekorisničkom okruženju instalirate klijenta komandom `./setup`, instalacioni proces može da se zakoči. To se može desiti bilo da radite kao običan korisnik ili kao administrator sistema. Da biste problem rešili, preuzmite najnoviji XFree86 sa adrese <http://ftp.xfree86.org/pub/XFree86/> i pri tome obavezno sledite navedene instrukcije za instaliranje i sistemske preduslove.

Uopšteno o instalaciji i problemima koji se pojavljuju U zavisnosti od podešenosti sistema, moguće je da nemate odgovarajuće dozvole za pristup direktorijumu u koji hoćete da instalirate. Postarajte se da možete da izvršavate programe, čitate i upisujete u programski direktorijum i u privremeni direktorijum svog sistema.

Problemi prilikom pokretanja ili korišćenja programa na klijentskom računaru Ukoliko ne možete da pokrenete program na klijentskom računaru, uz poruke kao što su „Ne može da se odredi aktuelan direktorijum“ ili „Ne može da se aktivira galerija,“ proverite dozvole za pristup datotekama na serveru. Svim klijentima se mora omogućiti čitanje svih direktorijuma unutar instaliranog programskog direktorijuma na serveru i pokretanje pripadajućih datoteka.

Program neće da se pokrene ili tvrdi da se već izvršava Pod Unixom, nasilnim prekidom programa neće se uvek zaustaviti i pozadinski proces, nego samo okruženje. Kada pokušate da ponovo pokrenete OpenOffice, ništa se ne događa, jer operativni sistem misli da se program još uvek izvršava. Ako ipak hoćete da zaustavite program, zadajte komandu `ps -ef` da biste dobili listu procesa, a zatim završite svaki proces koji ima veze s datotekom `soffice.bin` ili serverskom instalacijom programa.

Sledećom Solarisovom komandom tražite sve procese koji sadrže datoteku `soffice`:

```
ps -ef | grep soffice
```

Moguće je i da se program pokrenuo, a vi to ne možete da vidite. Program se ponekad ukoči na samom vrhu ekrana. Ako vidite horizontalnu liniju koja liči na dno prozora, povucite je nadole. Ukoliko se ne pomera, držite pritisnut taster `Alt` i onda je povucite.

Nemoguće je pronaći datoteku filename (Cannot find file filename) Pokrenite program u prozoru s terminalom. Idite do programskog direktorijuma na svom računaru (ne na serveru) i otkucajte `./soffice`.

Komanda nije nađena (Command not found) Potražite datoteku `.sversionrc` u matičnom direktorijumu ili `sversion.ini` u Windowsu (lokacija se razlikuje) i uradite jedno od sledećeg:

- Otvorite datoteku i uklonite red `OpenOffice.org = file:///some_path`.
- Premestite datoteku ili joj promenite ime.

Program za instalaciju ne može da se izvršava u trenutnom režimu rada (Installer cannot run in this mode) Radno okruženje za Javu (JRE) koje ide uz program, nije instalirano ili je oštećeno. Ponovo ga instalirajte i izaberite; pogledajte uputstvo u odeljku *Izbor verzije izvršnog okruženja za Javu*, na strani 31.

Poruka da instalacija nije uspjela (Installation failed) Program se izvršavao dok ste vi instalirali. Zatvorite ga, ponovo pokrenite računar ako je neophodno, a zatim ponovo pokrenite instalaciju. Potražite ikonicu za brzo pokretanje (na njoj je galeb, a nalazi se u donjem desnom uglu palete poslova), pritisnite je desnim tasterom miša i izaberite Close.

Problemi sa instalacijom na Linuxu Ovo je opsežna kategorija; ipak evo nekih rešenja za neuspelu instalaciju i nemogućnost da pokrenete instaliran program.

- Postarajte se da u direktorijumu `/var/tmp` ima dovoljno slobodnog prostora.
- Proverite promenljivu `SAL_DO_NOT_USE_INVERT50` i podesite je na `true`.
- Instalirajte nov upravljački program S3 Savage graphic, sa adrese <http://www.probo.com/timr/savage40.html>.

Nedostaje java.ini (Missing Java.ini) Ukoliko pokrećete instalaciju s mreže, proverite da li instalirate samo klijentsku verziju. Ukoliko to ne uspe, ponovo instalirajte i ponovo izaberite verziju 1.3.1 JRE. Pogledajte odeljak *Izbor verzije izvršnog okruženja za Javu (JRE)*, na strani 31.

***.dll nije nađen (*.dll not found)** Proverite da nisu aktivni još neki procesi osim `explorer` i `systray`. Pritisnite `Ctrl + Alt + Delete` da aktivirate Task Manager i završite sve ostale procese ili zadatke.

Instaliran pogrešan jezik (Installed the wrong language) Deinstalirajte program i zatim ga ponovo instalirajte s podešenim novim jezikom.

Šta još možete pokušati

Pokušajte sve što je osnovno:

- Proverite da li je verzija JRE 1.3.1, koju dobijate uz program, instalirana i izabrana. Pogledajte odeljak *Izbor verzije izvršnog okruženja za Javu (JRE)*, na strani 31.
- Proverite datoteke `.sversionrc` ili `sversion.ini` i izbrišite ili isključite (dodavanjem tačke i zareza) red koji ukazuje na aktuelnu instalaciju, ili samo promenite ime datoteke.
- Uverite se da se program već ne izvršava. Zatvorite ga i, ako je neophodno, ponovo pokrenite računar. Pronađite ikonicu za brzo pokretanje (sličica leptira u donjem desnom uglu palete poslova), pritisnite je desnim tasterom miša i izaberite Close.
- Ako ste instalirali verziju beta programa StarOffice 6.0, deinstalirajte ga.
- Pokrenite opciju za popravke.
- Na Unixu, i možda u Windowsu, ništa što je posredno povezano s programom – bilo da je to aplikacija GhostScript, sam program ili izvori podataka – ne bi smelo da bude instalirano u direktorijum čije ime sadrži razmake. Ukoliko imate problema, proverite da nešto što koristite nije, na primer, u direktorijumu `C:\Program Files`.

Dobri izvori informacija na Internetu

Napomena – Ako imate problema, pogledajte odeljak *Rešavanje problema*, na strani 33.

Na Internetu postoji mnoštvo informacija o otkrivanju problema i pomoći. Evo nekih lokacija koje je korisno pregledati.

- Pogledajte OpenOfficeovu listu za pomoć i listu često postavljanih pitanja (FAQ). Ako tražite nešto naročito komplikovano, posetite sledeće adrese:
 - <http://www.openoffice.org/faq.html>
 - http://documentation.openoffice.org/user_faq/index.html
 - http://documentation.openoffice.org/HOW_TO/index.html
 - http://documentation.openoffice.org/setup_guide/index.html
 - <http://dba.openoffice.org/FAQ>.
 - Priključite se listama slanja users@openoffice.org ili allfeatures@openoffice.org, na adresi http://www.openoffice.org/mail_list.html. Lista slanja za nove mogućnosti je allfeatures.
- Web strana na adresi <http://openoffice.swiki.net> sadrži listu često postavljanih pitanja (FAQ) kao i prevode na portugalski i francuski jezik.
- Pogledajte Sunove liste FAQ. Mnoge od informacija s tih lista možete naći i u ovoj knjizi, ali nećete naći rešenja problema tipa „Šta ako hoću da instaliram program a ovo je prestupna godina“:
 - <http://www.sun.com/software/star/staroffice/6.0/techfaq.html>
 - <http://www.sun.com/software/star/staroffice/6.0/migrationfaq.html>
 - <http://www.sun.com/software/star/staroffice/6.0/faq.html>
- Posetite lokaciju <http://supportforum.sun.com/staroffice>, s besplatnim informacijama.
- Nezavisna grupa StarOffice ima Web stranu na lokaciji <http://www.staroffice.com>. StarDesk se bavi problemima, a tu su i korisnički, programerski i internacionalni forumi.
- Pogledajte Web stranu StarOfficeovog stručnjaka Venera Rotha: <http://www.wernerroth.de/en/staroffice>
- Informacijâ o bazama podataka za ODBC i Unix ima na adresi <http://unixodbc.org>. Svakako pogledajte lokaciju <http://www.unixodbc.org/doc/OOoMySQL.pdf>.
- Web strane specijalizovane za makroe navedene su u odeljku *Pronalaženje makroa i podataka o makroima*, u dodatku na kraju knjige.

Popravka oštećenih instalacija

Ako odjednom nastanu problemi sa određenim aplikacijama ili program neće da se pokrene, moguće je da su datoteke oštećene. Upotrebite ugrađenu „opremu za popravku datoteka“.

- 1 U Linuxu ili Solarisu, pritisnite programsku ikonicu na paleti poslova i izaberite Setup.
U Windowsu, izaberite Start > Programs > OpenOffice.org > Setup.
U instaliranom direktorijumu `\program` možete dvaput pritisnuti mišem datoteku `setup` ili `setup.exe`.
- 2 Izaberite opciju Repair.
- 3 Pritisnite Complete da biste pokrenuli instalaciju.

Uklanjanje programa

Da biste uklonili program, sledite ove korake.

Deinstaliranje u višekorisničkom okruženju

Deinstalirajte program s klijentskog računara. Sa servera izbrišite glavni direktorijum programa.

Deinstaliranje jednokorisničke verzije

- 1 Pritisnite ikonicu programa na paleti poslova i izaberite Setup, ili pronađite datoteku `setup` ili `setup.exe` u instaliranom direktorijumu `\program`. (U Windowsu, možete izabrati Start > Programs > *ime_programa* > Setup.)
- 2 Izaberite Deinstallation i pritisnite Next.
- 3 Izaberite opciju Delete all files ako pored programskih datoteka želite da izbrišete i konfiguracione datoteke i datoteke koje ste sami pravili. Pritisnite Complete.

Kako početi

Kada ste završili instalaciju, pokrenite program. Nabrojaćemo odeljke u kojima je opisano sve što potom možete uraditi:

- Pokretanje programa za jednog korisnika
- Pokretanje programa za više korisnika
- Registracija
- Uklanjanje programa
- Kako dobiti pomoć

Kad po završetku instalacije program radi odlično, pređite na sledeće delove ove knjige:

- U poglavlju 5 nalaze se izuzetno korisni saveti koji će olakšati rad u programu.
- Ako koristite Linux ili Solaris, pročitajte odeljak *Podešavanje štampača i faksova u okruženju Unix*, na strani 50.
- Da biste počeli da učite o nekom programu, čitajte odeljke *Početak rada* u svakom poglavlju posvećenom pojedinim aplikacijama iz paketa OpenOffice.

Pokretanje programa za jednog korisnika

Programska stavka biće dodata radnoj površini. Izaberite OpenOffice da biste pokrenuli program. Možete i dvaput pritisnuti izvršnu datoteku (`setup` ili `setup.exe`) u direktorijumu u kome ste instalirali program. (Programska stavka se neće pojaviti sve dok ponovo ne pokrenete računar.)

Biće vam ponuđeno da se registrujete, prvenstveno zato da bi OpenOffice mogao da prati koliko ima korisnika. Pogledajte odeljak *Registracija*.

Pokretanje programa za više korisnika

Nema potrebe pokretati bilo šta na serveru. Pokrenite program na svakom klijentskom računaru pomoću programske ikonice koja je dodata na radnu površinu ili pokrenite datoteku `setup` ili `setup.exe` u **klijentovom** instalacionom direktorijumu.

Biće vam ponuđeno da se registrujete, prvenstveno zato da bi OpenOffice mogao da prati koliko ima korisnika. Pogledajte sledeći odeljak.

Registracija

Svoju kopiju OpenOfficea možete da registrujete u trenutku kada pokrećete program, ili tražite da se to odloži. Registracija nije obavezna. OpenOffice.org traži da se registrujete da bi se znao precizan broj korisnika.

U sistemu za više korisnika, dobro je da se svaki pojedinačni korisnik registruje, jer će mu tako biti dostupna informacija o broju korisnika.

Da biste se registrovali, uradite jedno od sledećeg:

- Izaberite Help > Registration. Automatski ćete pristupiti Web strani na kojoj je obrazac za registraciju.
- Posle pokretanja programa pojaviće se okvir za dijalog, gde će vam biti ponuđeno da se registrujete. Izaberite opciju Register now. Automatski ćete pristupiti obrascu za registraciju.

Pri registrovanju, dobijate korisničko ime i lozinku, koje ćete koristiti kad budete hteli da promenite svoje podatke o registraciji.

Kako dobiti pomoć

U ovoj knjizi nalazi se mnogo informacija o načinu na koji bi program trebalo da radi, kao i o razlozima zbog kojih ne radi, i šta preduzeti u vezi s tim. Uz to, sistem za pomoć je znatno poboljšan u najnovijoj verziji programa.

Svakako pogledajte odeljak *Rešavanje problema*, na strani 33.

Pregledajte indeks. Mnogi parametri koji će rešiti vaše probleme, kriju se u veoma malim poljima za potvrdu na karticama u pozadini pojedinih prozora, koje nikad ranije niste videli. Ove parametre ćete pronaći i u indeksu.

Ako naidete na probleme koje ne možete odmah da rešite, pogledajte stavku **otklanjanje problema** u indeksu ove knjige. Pokušali smo da obradimo sve neuobičajene probleme koji se mogu javiti. Tu je, na primer, objašnjeno šta treba uraditi kada se u Linuxu pojavi poruka „Permission Denied“ (pristup nije dozvoljen).

Pogledajte i odeljak *Dobri izvori informacija na Internetu*, na strani 36.